

[Bomholt.]

Tog maa føres ud ad det Spor, der er Ankomstspor for Togene fra Nord. Det maa under den nuværende enormt sammenpressede Trafik anses for meget uheldigt. Naar Skinnerne er stærkt glatte, kan et Sammenbræk af ulykkelige Omstændigheder medføre en Togkatastrofe. Hvis en saadan Katastrofe indtræffer, vil Undersøgelsen formentlig straks slaa ned paa de lokale Tjenestemænd, der embedsmæssigt staar Begivenhederne nærmest. Det skal derfor siges allerede nu, at Ansvaret i saa Fald ikke mindst ligger dér, hvor man — vel vidende, hvorledes Forholdene er — har undladt at træffe de Sikkerhedsforanstaltninger, der maa anses for nødvendige.

Det vilde ogsaa være en naturlig Sikkerhedsforanstaltning paa en saa trafikeret Station at have en Tunnel til Persontrafikken. Det er mere behageligt at være fri for Tunneler, vil den højtærede Minister maaske svare. Og Svaret kan være rigtigt, naar det gælder Stationsbyer eller mindre Købstæder med kun 10 000—15 000 Indbyggere. For en Købstad med faktisk 33 000 Indbyggere stiller Forholdet sig noget anderledes. Hvis største Parten af Befolkningen foretrækker Sikkerhed frem for Behagelighed, forekommer det mig, at et saadant afgjort Ønske hos Befolkningen maa være et betydningsfuldt Direktiv for en Centraladministration, der følger demokratiske Linier.

Endelig vil jeg tillade mig at spørge den højtærede Minister, om der i Henhold til de Undersøgelser, som et af Ministeriet nedsat Udvalg har foretaget, kan ventes snarlige Forbedringer af Kontorforholdene paa Esbjerg Station. For Tiden maa Personalet arbejde under ugunstige Forhold i alt for smaa Lokaler, der hverken er hygiejniske eller tillader en rationel Arbejdsordning.

De smaa Forbedringer, jeg tillader mig at gøre Ministeren opmærksom paa, bør ses paa Baggrund af Esbjergs trafikale Betydning. Hvad angaar Vægten af afsendt og ankommet Gods og de hertil knyttede Indtægter, staar Esbjerg paa begge Omraader som Nr. 2 blandt samtlige danske Byer; kun København kan møde med større Tal. Og hvad angaar Indtægten af Godsbefordring med Havnebane, staar Esbjerg endogsaa højere end København.

Dernæst har jeg et Par Spørgsmaal vedrørende Øerne Fanø og Manø. I Henhold til den nye Jagtlov, der traadte i Kraft 1. Juli, er Fuglekøjerne paa Fanø blevet nedlagt. I disse Fuglekøjer er der som i

andre Produktionsmidler anbragt Kapital, og selv om en enkelt Fuglekøje muligvis kan omdannes til fredet Fuglereservat, kan en saadan Ordning ikke, eller i alt Fald neppe, give Ejerne tilstrækkelig Erstatning for de lidte Tab. Det vilde, forekommer det mig, være rimeligt, om der af Jagtfondens Midler blev ydet en passende Erstatning for den Ekspropriation, der faktisk har fundet Sted, og jeg vil gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om ikke der er Mulighed for, at det i Henhold til Jagtloven nedsatte Udvalg paa 3 Medlemmer kan aflægge Besøg paa Fanø og dér foretage en Besigtigelse paa Stedet, saaledes at en Afgørelse snarest kan træffes.

Sidste Aar havde jeg Lejlighed til sammen med en Deputation fra Manø at overbringe den højtærede Minister for offentlige Arbejder et Andragende vedrørende Anlæg af et Havdige paa Manø. Den lille Vesterhavso har i Tidens Løb været udsat for store Vanskeligheder. Folketallet gaar stadig tilbage; Øen havde i 1890 262 Indbyggere, i 1901 213 Indbyggere og ved sidste Folketælling 176 Indbyggere. Nedgangen i Indbyggertal skyldes i særlig Grad den Omstændighed, at Beboerne ikke længere kan tjene Brødet ved det Skibserhverv, der i sin Tid var i Blomstring; nu er Sejlskibsfarten jo snart en Saga blot. Jordbruget er faktisk den eneste Indtægtskilde, men indenfor de nuværende Diger findes kun ca. 275 Tdr. Land til ca. 40 Brug. Udenfor Digerne ligger der ca. 600 Tdr. Land, altsaa et dobbelt saa stor Areal, der efterhaanden gennem Aflejring har hævet sig saa meget, at dette Omraade er digemodent.

Arbejdet med dette Areal, Græsning og Højbjergning, er forbundet med meget store Skuffelser. I Aar har Stormfloderne taget eller ødelagt over 250 Læs Hø, og det salte Vand har derhos ødelagt Eftergræsningen. Det er forstaaeligt, at de arbejdsomme og nøjsomme Beboere under saadanne Forhold ser Fremtiden imøde med store Bekymringer. Hvis den tilbagegaaende Udvikling fortsættes, kan Manø ikke opretholdes som selvstændig Kommune, og jeg ser da ikke, hvorledes Forholdene skal kunne ordnes paa tilfredsstillende Maade.

Jeg vil bede den højtærede Minister om at se med Velvillie paa de Andragender, der maatte fremkomme fra den saa haardt hjemsogte Kommune. Det er maaske umuligt i disse Krisetider at skride til Inddigning af de ca. 600 Tdr. Land, der betyder Øns betryggende Eksistens. I saa Fald vil jeg bede Ministeren om under Hensyn til Stormflodskatastrofen, at anbefale, at der bevilges